Lag

om Tillgänglighetsbiblioteket Celia

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ställning och syfte

Tillgänglighetsbiblioteket Celia är ett ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som svarar för bibliotekstjänster för personer med synskada eller någon annan läsnedsättning som avses i 17 a § 1 mom. i upphovsrättslagen (404/1961) samt sköter sakkunniguppgifter i anslutning till tillgänglig publicering.

Biblioteket främjar aktivt läsande, mångsidig läskunnighet och kontinuerligt lärande genom att erbjuda tillgång till tillgängligt biblioteksmaterial och tillgängliga läromedel. Bibliotekets syfte är att förbättra jämlikheten i samhället för personer med synskada eller någon annan läsnedsättning.

2 §

Bibliotekets uppgifter

Biblioteket har till uppgift att

1) producera, förmedla och låna ut tillgängligt biblioteksmaterial till kunderna,
2) producera, förmedla och låna ut tillgängliga läromedel till kunderna,
3) handleda i användningen av bibliotekets material och tjänster,
4) upprätthålla och utveckla bibliotekets samlingar och övriga innehållsutbud,
5) vara sakkunnig i bibliotekstjänster för personer med synskada eller någon annan läsnedsättning samt i tillgänglig publicering.

Biblioteket svarar för förvaltningen av de organ som finns i anslutning till biblioteket samt för beredningen och verkställigheten av de ärenden som hör till organen.

3 §

Avgiftsfrihet

Bibliotekets tjänster för förmedling och utlåning av bibliotekets material samt handledning är avgiftsfria för bibliotekets kunder.

Bestämmelser om de avgifter som tas ut för bibliotekets övriga prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

RP 95/2022 rd
KuUB 6/2022 rd
RSv 94/2022 rd

4 §

Användningsregler

Biblioteket utfärdar användningsregler som bibliotekets kunder ska iaktta. Användningsreglerna kan gälla utlåning, användning och återlämning av bibliotekets material samt användnings- och låneförbud.

5 §

Användnings- och låneförbud

Biblioteket kan för viss tid begränsa en kunds rätt att använda bibliotekets material, om kunden har överlåtit material som han eller hon fått från biblioteket till andra eller gett andra tillträde till bibliotekets material. Biblioteket kan för viss tid begränsa kundens rätt att låna bibliotekets material, om kunden upprepade gånger tappar bort eller skadar bibliotekets material. Ett användnings- eller låneförbud kan gälla i högst 30 dagar.

En bibliotekskund får inte heller låna bibliotekets material, om kunden inte har återlämnat sitt tidigare lånade material inom den tidsfrist som anges i de användningsregler som avses i 4 § eller inte har ersatt försvunnet eller skadat biblioteksmaterial. Försummelse att betala den ersättning som tas ut för skadat eller försvunnet material leder dock inte till låneförbud, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att meddela kunden låneförbud. Låneförbudet upphör omedelbart när materialet har återlämnats eller ersatts biblioteket.

6 §

Samarbete

Biblioteket ska samarbeta med de allmänna biblioteken, andra bibliotek samt med skolor och läroanstalter.

Biblioteket kan även samarbeta med andra sammanslutningar än de som avses i 1 mom.

7 §

Direktion

Biblioteket har en direktion, vars medlemmar undervisnings- och kulturministeriet utnämner för högst fyra år i sänder. Direktionen har en ordförande, en vice ordförande och högst elva andra medlemmar.

Direktionen har till uppgift att

1) besluta om de allmänna verksamhetslinjerna för biblioteket samt behandla andra för biblioteket vittsyftande och principiellt viktiga ärenden,

2) behandla riktlinjerna för bibliotekets ekonomi och verksamhet,

3) godkänna bibliotekets verksamhetsberättelse och budgetförslag,

4) lägga fram förslag och ta initiativ till utveckling av bibliotekets verksamhet,

5) godkänna förslag om användning av donerade och testamenterade tillgångar som anvisats biblioteket.

De ärenden som behandlas i direktionen avgörs efter föredragning.

Närmare bestämmelser om direktionens sammansättning får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet får det dessutom utfärdas bestämmelser om direktionens beslutsförhet och mötesarvoden.

8 §

Direktör

Biblioteket har en direktör, som undervisnings- och kulturministeriet utnämner för viss tid på högst fem år. Den som utnämns till direktör ska ha avlagt högre högskoleexamen och ska ha den förtrogenhet med verksamhetsområdet som behövs för att sköta direktörens uppgifter samt i praktiken visad ledarförmåga.

Direktören har till uppgift att leda, övervaka och utveckla bibliotekets verksamhet och att svara för att verksamheten ger resultat och målen nås. Direktören utnämner övriga tjänstemän vid ämbetsverket och beslutar om anställning av personal i arbetsavtalsförhållande samt avgör sådana ärenden som inte avgörs i direktionen eller som inte enligt arbetsordningen ska avgöras av någon annan tjänsteman.

9 §

Delegationen för punktskrift

I anslutning till biblioteket finns en delegation för punktskrift, vars medlemmar utnämns av Tillgänglighetsbiblioteket Celia för högst fyra år i sänder. Delegationen har en ordförande och högst sex andra medlemmar. Vid beredningen av utnämningsbeslut ska bibliotekets direktion höras.

Delegationen har till uppgift att vara sakkunnigorgan i fråga om punktskrift och studiematerial för personer med synskada.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning och uppgifter får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet får det dessutom utfärdas bestämmelser om delegationens beslutsförhet och mötesarvoden.

10 §

Arbetsordning

Bestämmelser om bibliotekets organisation, interna arbetsfördelning, behandling och avgörande av ärenden samt om den övriga organiseringen av bibliotekets funktioner finns i bibliotekets arbetsordning.

11 §

Sökande av ändring

Omprövning av beslut som avses i 5 § 1 mom. får begäras hos biblioteket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

12 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.
Genom denna lag upphävs lagen om biblioteket för synskadade (638/1996).

Helsingfors den 26 augusti 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Forsknings- och kulturminister Petri Honkonen